

Istungidokument

A8-0014/2018

8.2.2018

RAPORT

ELi mesindussektori väljavaadete ja probleemide kohta
(2017/2115(INI))

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Raportöör: Norbert Erdős

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	20
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS	23
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	31
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	32

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi mesindussektori väljavaadete ja probleemide kohta (2017/2115(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni meemesilaste tervise ja mesindussektori probleemide kohta¹,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja kalanduse nõukogu järeldusi (8606/11 ADD 1 REV 1) meemesilaste tervist käsitleva komisjoni teatise (17608/10) kohta,
 - võttes arvesse Euroopa mesilaste ja tolmeldamise nädalat EU Bee Week, mida on Euroopa Parlamendis korraldatud alates 2012. aastast,
 - võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 2017. aasta septembris avaldatud aruannet „Collecting and Sharing Data on Bee Health: Towards a European Bee Partnership“ (Mesilaste tervist käsitlevate andmete kogumine ja jagamine: Euroopa mesilaspartnerluse suunas), mis pani aluse Euroopa mesilaspartnerlusele,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A8-0014/2018),
- A. arvestades, et mesindussektor on Euroopa põllumajanduse lahutamatu osa ning sellesse kuulub ELis rohkem kui 620 000 mesinikku²; arvestades, et mesindusega tegeletakse laialdaselt hobi korras või mee tootmiseks omatarbeks, aga ka ametialaselt;
- B. arvestades, et mesilaste majanduslik väärtus seisneb tolmeldamises ning mee, meevaha ja muude mesindustoodete tootmises, kuid samal ajal on väga olulised ka puitraamid ja mesilastarud ning mesindusturism;
- C. arvestades, et mesindussektor on ELi jaoks ülioluline ning täidab ühiskonnas kesket osa nii majanduslikult (aastas umbes 14,2 miljardit eurot) kui ka keskkonnavalaselt, säilitades ökoloogilise tasakaalu ja bioloogilise mitmekesisuse, sest Euroopas sõltub 84 % taimeliikidest ja 76 % toiduainetööstusest mets- ja meemesilaste abil toimuvast tolmeldamisest;
- D. arvestades, et mesilased ja teised tolmeldajad tagavad tolmeldamise ja seeläbi paljude kultuur- ja looduslike taimede paljunemise, kindlustades kogu maailmas, sh Euroopas tasuta toidutootmise ja toiduga kindlustatuse ning bioloogilise mitmekesisuse säilimise; arvestades, et ELis ei ole tolmeldamise tähtsust piisavalt tunnustatud ja seda võetakse tihti enesestmõistetavana, samas kui näiteks USAs kulutatakse kunstlikule tolmeldamisele igal aastal kokku kaks miljardit eurot; arvestades, et Euroopas elab umbes 10 % maailma mesilaste mitmekesisest populatsioonist; arvestades, et Prantsusmaa riikliku põllumajandusuuringute instituudi andmetel läheks mesilaste

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0493.

² https://ec.europa.eu/agriculture/honey_et

suremine maksma maailmas 150 miljardit eurot ehk 10 % toidu turuväärtusest, mis tõendab vajadust tolmeldavaid putukaid kaitsta;

- E. arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) hiljutiste uuringute kohaselt mõjutab tolmeldavate putukate asustustiheduse ja mitmekesisuse suurendamine otseselt saagikust ja saab seeläbi aidata väikestel põllumajandustootjatel suurendada oma tootlikkust keskmiselt 24 %;
- F. arvestades, et mitte kõikidel riikidel ei ole mesinike ja mesitarude registreerimise süsteemi, mis lihtsustaks sektori, turu ja mesilaste tervisega seotud arengusuundade jälgimist;
- G. arvestades, et komisjon tagas 2004. aastal riiklikele mesindusprogrammidele üksnes mesindustegevuse jaoks 32 miljonit eurot aastas, ja arvestades, et seda suurendati 2016. aastal 36 miljoni euron, kuid seda on endiselt liiga vähe (summa moodustab ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eelarvest kõigest 0,0003 %);
- H. arvestades, et 2004.–2016. aastal suurenes meemesilasperede arv tänu uute liikmesriikide ühinemisele 47,8 %, kuid ELi rahastamine suurenes vaid 12 %, mis tähendab, et kättesaadavatest ELi rahalistest vahenditest ei piisa selleks, et säilitada mesilaste populatsiooni ja aidata liikmesriikides, kus mesilaste suremuse määr on kõrge, mesinikel mesilasperesid isendite arvu vähenemise järel asjakohaselt uuendada;
- I. arvestades, et vaatamata sellele statistilisele suurenemisele on paljud kutselised mesinikud tegevuse lõpetanud ning mõnes liikmesriigis on mesilasperede arv kliimamuutuste mõju (nt kevadkülma, põua, tulekahjude), teatavate keemiliste toimeainete ja ELi mee siseturu häirete tõttu vähenenud 50 % või rohkem¹; arvestades, et praegu registreeritakse jätkuvalt palju talviste kahjude ja häirete juhtumeid;
- J. arvestades, et ELi kaasrahastatavad mesindussektori riiklikud programmid avaldavad üldist positiivset mõju; arvestades, et tõenäoliselt on pigem riigisisene rakendamine see, mis võib mõnikord põhjustada sektori usalduse ja seetõttu ka vahendite kasutuselevõtmise vähenemist;
- K. arvestades, et mesindussektor kannatab eriti tõsise demograafilise ja vananemisprobleemi all, sest vaid väike protsent mesinikest on alla 50-aastased, mis seab sektori tuleviku ohtu; arvestades, et mesindus võib maapiirkondades pakkuda noortele tööd ja aidata integreeruda, sest paljudes Euroopa piirkondades on juurdepääs maale piiratud;
- L. arvestades, et head teoreetilised teadmised ja praktiline koolitus võivad aidata paremini mõista mesilasperedega seotud probleeme ja nendega toime tulla ning on seetõttu olulised; arvestades, et mesinikud peaksid tegutsema vastutustundlikult ja professionaalselt ning tihedas koostöös põllumajandustootjatega, et tulla toime selliste tulevaste probleemidega nagu kliimamuutused, loodusõnnetused, mesilaste korjealade vähenemine, mõnes piirkonnas metsloomade ja teatavat liiki rändlindude rünnakud (mesilastarud on suures osas kaitsetud nende eest, kuna mesindusega tegeldakse sageli

¹ See toob kaasa tootlikkuse vähenemise, sest mesinikud peavad suurendama mesilaste arvu, et toota samas koguses mett.

vabas õhus) ning mõnes liikmesriigis suur halduskoormus;

- M. arvestades, et ELi kaasrahastatavad riiklikud mesindusprogrammid annavad osalejatele võimaluse teha teadus- ja arendusprojekte; arvestades, et edukad projektid võivad aidata oluliselt kaasa sektori tugevdamisele ning aidata sel paremini vastu pidada looduslikele ja turukriisidele; arvestades, et teadmiste edasiandmine ning heade ja uuenduslike tavade vahetamine annavad Euroopa mesindussektorile lisaväärtust, eriti kui neid täiendab konkreetne programm, nagu praegune Erasmus programm mesinikele, mida viiakse ellu ÜPP teise samba raames;
- N. arvestades, et nn rändpõllumajandusel on palju häid, aga ka probleemseid külgi, eelkõige seoses ohtlike olukordade levimist takistavate eeskirjade täitmise; arvestades, et seetõttu tuleb teha hoolikamat järelvalvet;
- O. arvestades, et praegune mesilaste ja looduslike tolmeldajate suremuse suurenemine Euroopas on murettekitav, sest see avaldab negatiivset mõju põllumajandusele, bioloogilisele mitmekesisusele ja ökosüsteemidele; arvestades, et on palju stressitegureid, mis põhjustavad mesilaste suremuse suurenemist ning mis erinevad vastavalt piirkonnale, kohalikule eripärale ja kliimatingimustele; arvestades, et nendeks on muu hulgas selliste invasiivsete võõrliikide nagu varroalesta, tarumardika (*Aethina tumida*) ja Aasia vapsiku (*Vespa velutina*) ning Ameerika haudmemädaniku tugev mõju, aga ka loomapatogeene, nagu noseemoos, teatavate taimekaitsevahendite ja muude biotsiidide toimeainete mõju, kliimamuutused, keskkonnaseisundi ja elupaikade halvenemine ning õistaimede järkjärguline kadumine; arvestades, et mesilased sõltuvad põllumajandusmaast, mille pinnas ja mitmekesised põllumajanduskultuurid tagavad nende peamise toiduallika, ning seepärast oleks kasulik, kui nii mesinikud kui ka põllumajandustootjad kohaldaksid teatavat tüüpi ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alasid, mida nimetatakse mesindusaladeks; seda võiks laialdaselt kasutada kõikides liikmesriikides, eriti vähese õitsemise perioodil;
- P. arvestades, et mesinikud ei suuda tihti võidelda mesilaste haiguste ja parasiitidega, sest neil puuduvad selleks vajalik teave, väljaõpe ja tõhusad vahendid, näiteks kättesaadavad mesilaste ravimid; arvestades, et mesinikud saavad toetust varroalestavastaste kaitsemeetmete võtmiseks, kuigi need meetmed ei ole veel täiesti edukad, kuna teadus- ja arendustegevus ei ole lahendanud veel selliseid küsimusi nagu parasiitliikide vastane töötlemine, mesilaste toitumise mõjutamine ja kemikaalidega kokkupuude;
- Q. arvestades, et mesinike kohustus anda teada haigustest ja parasiitidest põhjustab tarude süstemaatilise hävitamise, mistõttu võivad nad neist teatamata jätta; arvestades, et turul on mesilaste haiguste raviks kättesaadavad ravimid piiratud ega vasta tõhusate veterinaarravimite suurenenu vajadusele; arvestades, et varroosi kontrolli all hoidmiseks on katsetatud mitut looduslikku ainet, millest kolm – sipelghape, oblikhape ja tümool – on saanud looduslike vahendite aluseks;
- R. arvestades, et monokultuuride kasvatamine, kasutades selliseid põllumajanduskultuuride sorte ja hübriide, mis toodavad vähem nektarit ja õietolmu ning mille õitsemisaeg on lühem, vähendab oluliselt nii bioloogilist mitmekesisust kui ka mesilaste korjealana kasutatavaid alasid; arvestades, et Briti teadlased jõudsid hiljuti järeldusele, et kohalikud ja piirkondlikud mesilasliigid peavad asjaomases piirkonnas

paremini vastu, kui mujalt sisse toodud meemesilasliigid¹; arvestades, et Euroopa mesindussektori pikaajaline seisund ja kestlikkus sõltub kohalike meemesilaste ökotüüpide pikaajalise hea käekäigu ja kestlikkuse tagamisest, arvestades nende mitmekesisust ja võimet kohaliku keskkonnaga kohaneda;

- S. arvestades, et valitsustevaheline bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitlev teaduslik-poliitiline foorum (IPBES) on oma 26. veebruaril 2016. aastal vastu võetud aruandes ja Rahvusvaheline Looduskaitseliit (IUCN) on oma ülemaailmses integreeritud hinnangus süsteemsete insektitsiidide kohta hoiatanud tolmeldajate vähenemise eest; arvestades, et mesilased on keskkonna kvaliteedi oluline näitaja;
- T. arvestades, et mesinikud, põllumajandustootjad, keskkonnakaitsjad ja kodanikud soovivad meetmeid, mille aluseks on ühene teaduslik seisukoht mesilaste suremuse kõigi põhjuste suhtes, sealhulgas EFSA kindlaks määratud pestitsiidide toimeainete, näiteks mõnede neonikotinoidide ja mõnede muude süsteemsete insektitsiidide mõju suhtes;
- U. arvestades, et teaduslike järelduste erinevus võib osaliselt tuleneda erinevate analüüsimeetodite ja uuringuprotokollide kasutamisest; arvestades, et kuna tolmeldajate uuringud ei ole ELi tasandil koordineeritud ning andmed ei ole ühtlustatud ega eri sidusrühmadele kättesaadavad, on palju lahknevaid või vastuolulisi uuringutulemusi;
- V. arvestades, et on oluline säilitada ja tihendada kõigi sidusrühmade (mesinikud, põllumajandustootjad, teadlased, vabaühendused, kohalikud ametiasutused, taimekaitsevahendite tootjad, erasektor, veterinaararstid ja üldsus) dialoogi ja koostööd, et koordineerida uuringuid ja jagada kõiki asjakohaseid kogutud andmeid õigel ajal;
- W. arvestades, et on üldine nõudlus ühise ja ühtlustatud andmebaasi järele, mis sisaldab muu hulgas teavet põllumajanduskultuuride ja -tavade, kahjurite ja haiguste esinemise, kliima ja ilmastikutingimuste, maastiku ja taristu, mesilasperede asustustiheduse ja piirkonna mesilaste suremuse määra, aga ka mesilastele kahjutute asjaomaste digitaalsete vahendite ja tehnoloogiate ning muude vahendite kohta, nagu on soovitatud 2017. aasta juunis vastu võetud Euroopa mesilaspartnerluse algatuses; arvestades, et selleks, et otsustamisel saaks tugineda uusimatele teadusandmetele, on vaja EFSA põhjaliku teadusuuringu tulemusi, mis on viibinud juba rohkem kui aasta; arvestades, et kiiremas korras on vaja selgeid tulemusi mesilaste tervise kõikide näitajate kohta, et peatada ja vähendada mesilaste suremist, eelkõige avamaal tehtavate katsete kaudu; arvestades, et mesinikud, põllumajandustootjad ja kodanikud ootavad, et komisjon jälgiks koos asjaomaste ELi ametite ja liikmesriikide ekspertidega tähelepanelikult EFSA suuniseid, mis käsitlevad taimekaitsevahendite mesilastele avalduva mõju hindamist, ning et liikmesriigid rakendaksid neid nõuetekohaselt;
- X. arvestades, et mee tootmist mõjutavad ka ilmastikutingimused, sest soe ja niiske ilm soodustab mee tootmist, kuid külm ja märg ilm takistab seda; arvestades, et sügisel ja talvised kahjud põhjustavad mesilasperede suuruse ja mee tootmise vähenemist, mis mõnes liikmesriigis võib ulatuda kuni 50 %-ni ja mõnes piirkonnas isegi 100 %-ni;

¹ „Honey bee genotypes and the environment“ (Meemesilaste genotüübid ja keskkond), Journal of Agricultural Research 53(2) (2014), lk 183–187.

- Y. arvestades, et tähelepanu tuleks pöörata meemesilaste populatsiooni suuruse erinevustele eri põllumajandusmaadel, pidades silmas, et mõnes mett tootvas riigis see suureneb ja teistes väheneb;
- Z. arvestades, et mesilaste suremuse suurenemise tõttu on mesinikud sunnitud sagedamini ostma uusi mesilasperesid, mis põhjustab tootmiskulude suurenemist; arvestades, et mesilaspere hind on alates 2002. aastast tõusnud vähemalt neli korda; arvestades, et mesilaspere asendamine võib tihti põhjustada tootmise vähenemist lühiajalises ja keskpikas plaanis, kuna uued pered on alguses vähem tootlikud; arvestades, et mesinikud ei tooda mett mitte kunagi nii paljude mesilasperedega nagu arvandmed näitavad, sest aasta jooksul taastavad nad mesilasperede esialgse arvu saagikuse koguse arvelt, kuna hävinud mesilasperede taastasustamiseks on samuti vaja mett;
- AA. arvestades, et viimase 15 aasta jooksul on mõnes kolmandas riigis toodetud ja sealt eksporditud mee kogus suurenenud kaks korda; arvestades, et ELi meega isevarustamise määr on vaevalt 60 % ja see näitaja ei ole tõusuteel, samas kui perioodil 2003–2016 suurenes tarude arv ELis peaaegu kaks korda ja mesinike arv 470 000-lt ligikaudu 620 000-ni; arvestades, et 2016. aastal olid Euroopa kolm suurimat meetootjat Rumeenia, Hispaania ja Ungari, kellele järgnesid Saksamaa, Itaalia ja Kreeka;
- AB. arvestades, et EL impordib igal aastal umbes 40 % oma meest; arvestades, et 2015. aastal oli imporditud mesi keskmiselt 2,3 korda odavam kui ELis toodetud mesi; arvestades, et EL impordib aastas ligikaudu 200 000 tonni mett, peamiselt Hiinast, Ukrainast, Argentinast ja Mehhikost, mis seab Euroopa mesinikud võrreldes kolmandate riikide tootjatega väga ebasoodsasse konkurentsiolukorda ning takistab enese varustamist suuremal määral; arvestades, et imporditud mesi ei vasta sageli ELi mesinikele kohaldatavatele normidele;
- AC. arvestades, et tarbijad arvavad sageli, et söövad Euroopa Liidus toodetud mett, kui osa sellest meest on tegelikult ELi ja kolmandate riikide mee segu ning suur osa imporditud meest on võltsitud;
- AD. arvestades, et alates 2002. aastast on maailma suurtes meetootmispiirkondades mee kogus mesilaste halva tervise tõttu samaks jäänud või vähenenud, kuid Hiinas toodetud mee kogus on kahekordistunud (alates 2012. aastast on see ligikaudu 450 000 tonni aastas) ning moodustab rohkem kui ELis, Argentinast, Mehhikost, USAs ja Kanadas toodetud mee kogus kokku;
- AE. arvestades, et 2015. aastal oli rohkem kui pool ELi imporditud meest (ligikaudu 100 000 tonni) pärit Hiinast, mis ületab 2002. aastal imporditud kogust kaks korda, ehkki mujal maailmas on mesilasperede arv vähenenud; arvestades, et vastavalt mesinike ühenduste ja spetsialistide andmetele võib suur osa Hiinast imporditud meest olla segatud eksogeense roosuhkru või maisisuhkruga; arvestades, et mitte kõik liikmesriigid ei suuda teha analüüse, et tuvastada ELi välispiiripunktides imporditud mee puhul eeskirjade eiramise juhtumid;
- AF. arvestades, et mesi on maailmas enim võltsitud toodete seas kolmandal kohal; arvestades, et võltsimine kahjustab märkimisväärselt Euroopa mesinikke ja põhjustab tarbijatele tõsiseid terviseohte;

- AG. arvestades, et asjatundjate arvates ei lahendanud Hiinast mett eksportivad ettevõtjad 2002. aasta klooramfenikooli probleemi mitte eeskirjadest kinnipidamisega, vaid mee mikrofiltrimisega;
- AH. arvestades, et põllumajanduse ja kalanduse nõukogu arutas 2015. aasta detsembris oma kohtumisel imporditud mee kvaliteedi ja Euroopa mesindussektori konkurentsivõimega seotud küsimusi; arvestades, et sellest tulenevalt tellis komisjon mee tsentraliseeritud kontrollimise;
- AI. arvestades, et Teadusuuringute Ühiskeskus uuris liikmesriikide meeproove ja tegi muu hulgas kindlaks, et ELi välispiiripunktides ja importijate valdustes võetud proovidest ei vastanud 20 % meedirektiivis (2001/110/EÜ) sätestatud mee koostisele ja/või meetootmise protsessidele ja 14 % meeproovidest sisaldas lisatud suhkrut; arvestades, et sellest hoolimata jõuab võltsitud mesi jätkuvalt Euroopasse;
- AJ. arvestades, et ELis rakendatava *codex alimentarius*'e kohaselt on mesi looduslik toode, millele ei tohi lisada ühtegi ainet või millest ei tohi ühtegi ainet eraldada ning mida ei tohiks väljaspool taru kuivatada;
- AK. arvestades, et Euroopa meeturu tasakaalustamatus, mis on tingitud võltsitud ja madala hinnaga mee hulgi-impordist, põhjustas ELi peamistes tootjariikides (Rumeenias, Hispaanias, Ungaris, Bulgaarias, Portugalis, Prantsusmaal, Itaalias, Kreekas ja Horvaatias) aastatel 2014–2016 mee ostuhinna alanemist poole võrra ning sellest tulenevalt on Euroopa mesinike olukord jätkuvalt raske ja neile kahjulik;
- AL. arvestades, et muutmisdirektiivi põhjenduses 6 on sätestatud, et vastavalt direktiivile 2001/110/EÜ võib juhul, kui mesi on pärit rohkem kui ühest liikmesriigist või kolmandast riigist, asendada päritoluriikide kohustusliku märke vajaduse korral ühega järgmistest märgetest: „Euroopa Liidust pärit mee segu“, „väljastpoolt Euroopa Liitu pärit mee segu“ ning „Euroopa Liidust ja väljastpoolt Euroopa Liitu pärit mee segu“; arvestades, et viimati nimetatud märke ei ole tarbijale piisavalt informatiivne;
- AM. arvestades, et paljud mee pakendajad ja meega kauplejad kuritarvitavad seda märgistusviisi, et varjata tegelikku päritoluriiki ja vastavatest eri riikidest pärit mee osakaalu, sest aina teadlikumad ostjad on teatavatest riikidest pärit toiduainete suhtes umbusklikud; arvestades, et suurtes meetootmisriikides, nagu USA, Kanada, Argentina või Mehhiko, on palju rangemad mee märgistamise nõuded kui ELi lihtsustatud eeskirjad ja nii tagavad nad palju vajaliku tarbijateabe paremini kui EL;
- AN. arvestades, et kehtivates eeskirjades ei võeta arvesse pettusi, mis mõjutavad töödeldud tooteid, näiteks küpsiseid, hommikusöögihelbeid, kondiitritooteid jms; arvestades, et märke „mesi“ võib eksitada tarbijaid seoses asjaomase toote tegeliku sisaldusega, sest seda kasutatakse sageli juhul, kui toote suhkrusisaldusest on tunduvalt vähem kui 50 % pärit meest;
- AO. arvestades, et 2014. aastal käivitatud Euroopa algatus meega hommikusöögi kohta on väga edukas ja see suurepärane algatus on avatud kõigile liikmesriikidele, et aidata õpetada lapsi sööma tervislikke tooteid, nagu mesi, ja edendada mesindussektorit; arvestades, et 11. mail 2015 tegi Sloveenia põllumajanduse ja kalanduse nõukogu kohtumisel ettepaneku, et ÜRO kuulutaks 20. mai ametlikult ülemaailmseks mesilaste

päevaks, kusjuures ideed toetasid laialdaselt kõik liikmesriigid ning selle kiitis heaks ka FAO oma 2017. aasta juulis Roomas toimunud konverentsil; arvestades, et kohtumisel lepidi kokku, et mesindussektorile tuleks pöörata eritähelepanu põllumajanduse, taimekaitse ja säästva põllumajanduse seisukohast, sest mesilased avaldavad kogu maailma ökoloogilisele tasakaalule suurt mõju;

- AP. arvestades, et ELi koolipuuvilja, -köögivilja ja -piima kava programmid on oluline vahend, mis aitab laste jaoks taastada seose põllumajanduse ja ELi mitmesuguste põllumajandustoodetega, eriti oma piirkonna toodanguga; arvestades, et lisaks värskete puu- ja köögiviljade söömise ning piima joomise edendamisele saavad liikmesriigid lisada nendesse programmidesse oma kohalikke, piirkondlikke või riigi tunnustooteid, nagu mesi;
- AQ. arvestades, et kuigi kohalike tootjate kaasamisega ELi koolipuuvilja, -köögivilja ja -piima kavas kaasneb täiendav halduskoormus ja lisakulu, võib võimalik kasu – teadlikkuse suurendamine mee toiteväärtusest ja mesinduse tähtsusest, tarbimise suurendamise soodustamine ja peamiselt kohalike mesinike sujuv kaasamine – mõjuda sektorile ja kogu meetootmise ahelale positiivselt; arvestades, et kohalikel tootjatel on raskusi ELi koolikavade programmides osalemisega, sest mõnes liikmesriigis kohaldatakse väikeses koguses mee otsetarnimist käsitlevaid õigusakte piiravalt; arvestades, et oluline on soodustada kohalikku tootmist ja kohaliku toodangu tarbimist;
- AR. arvestades, et mee tarbimise aastamäär on ELi liikmesriikides väga erinev: kui Lääne-Euroopa liikmesriikides tarbitakse mett keskmiselt 2,5–2,7 kg inimese kohta, siis liikmesriikides, mis ühinesid ELiga alates 2004. aastast, on see näitaja mõnel juhul vaid 0,7 kg inimese kohta; arvestades, et Euroopa kvaliteedikavad ja eelkõige geograafiliste tähistega kavad on töökohtade säilitamise ja loomise jaoks väga olulised; arvestades, et seni on registreeritud rohkem kui 30 mee geograafilist tähist; arvestades, et märkeid „Euroopa“ ja „valmistatud Euroopas“ seostatakse sageli kvaliteetsete toodetega;
- AS. arvestades, et meel on positiivne füsioloogiline mõju, eriti tervisele, võttes arvesse tema antiseptilisi, põletikuvastaseid ja raviomadusi, mida võiks tulevases põllumajanduspoliitikas täiendavalt tunnustada;
- AT. arvestades, et arvukad näited mesinike organiseerumise ja otsemüügi kohta näitavad, et lühikestes tarneahelates ja kohalike tootjate turgudel on mee, eriti mahemee ja muude mesindustoodete müük väga edukas;
- AU. arvestades, et viimastel aastatel on kogunud populaarsust mesilaste pidamine linnades, mis võib suurendada teadlikkust loodusest ja mesinduse kasulikkusest kodanike, sealhulgas laste seas laiemalt; arvestades, et õistaimede istutamine aedadesse ja linnapiirkondadesse avaliku sektori ja/või kohalike ning piirkondlike asutuste poolt aitab samuti rikastada tolmeldajate toitumisallikate mitmekesisust;
- AV. arvestades, et muud mesindustooted, nagu õietolm, taruvaik, mesilasvaha, mesilasmürk ja mesilaspiim, aitavad oluliselt suurendada kodanike heaolu, neid kasutatakse kvaliteetse toiduainena ja need on osa looduslähedasemast elustiilist; arvestades, et neil on oluline roll ka tervishoiu- ja kosmeetikasektoris ning seetõttu kujutavad nad endast täiendavat ressursi mesinike majandusliku olukorra parandamiseks; arvestades, et need tooted ei ole siiski meedirektiivis (2001/110/EÜ) määratletud ning nende väljajätmine

takistab tõhusa valdkondliku poliitika rakendamist ning pärsib kvaliteedipõhiseid lähenemisviise ja pettuste- ja võltsingutevastast võitlust; arvestades, et iga liikmesriik võib otsustada keelata oma territooriumil geneetiliselt muundatud organismide kasvatamise, et kaitsta Euroopa tarbijaid geneetiliselt muundatud õietolmuga saastunud mee eest;

AW. arvestades, et ELi imporditakse mett suurtes kogustes ning see põhjustab ELi meeturul paljudel juhtudel tõsiseid häireid ja isegi kriise, mis omakorda nõrgendab Euroopa mesindussektorit; arvestades, et mesindussektor väärib seda, et seda koheldaks ELi prioriteedina vabakaubanduslepingute läbirääkimistel, ning mesi ja muud mesindustooted tuleks liigitada tundlikeks toodeteks;

Mesinduse tähtsus

1. rõhutab, et meemesilased osutavad koos metsmesilaste ja teiste tolmeldajatega peamisi ökosüsteemi ja põllumajandusteenuseid, kuna nad tolmeldavad õistaimi, sealhulgas põllumajanduskultuure, ja ilma selleta ei oleks olemas Euroopa põllumajandust ega eelkõige entomofiilseid taimi (putukate abil tolmlevad taimed); rõhutab sellega seoses, kui oluline on, et ÜPP oleks suunatud säästvale arengule ja bioloogilise mitmekesisuse edendamisele, mis ei ole parem mitte ainult mesilaste püsimajäämise ja taastasustamise, vaid ka põllumajanduskultuuride saagikuse seisukohast;
2. palub komisjonil tagada mesinduse tähtsuse tulevastes põllumajanduspoliitika ettepanekutes seoses toetuse ja lihtsustamise, teadusuuringute ja innovatsiooni ning mesindussektori haridusprogrammidega;
3. rõhutab, et kuigi EL saab võtta mesinike ja mesilaste jaoks täiendavaid meetmeid, on vaja tunnistada praeguse ÜPP panust mesinduse toetamisel ning potentsiaalselt ka keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse parandamisel mitmesuguste vahendite, näiteks põllumajanduskultuuride mitmekesistamise meetmete, ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade, Natura 2000 võrgustiku, mahepõllumajanduse ja muude põllumajanduse keskkonnametmete abil, mis aitavad kaasa mesilasperede rajamisele, aga ka kliimakaitsemeetmete või Euroopa innovatsioonipartnerluse kaudu;

Liidu toetus mesinikele

4. rõhutab, et mesinduse rahastamine toidutootmise ja ravi eesmärkidel peab olema struktureeritud sihipärasemalt ja tõhusamalt ning seda tuleb tulevases põllumajanduspoliitikas (eeldatavasti alates 2021. aastast) asjakohaselt suurendada;
5. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama ELi mesindussektori toetamise tugevate poliitikavahendite ja asjakohaste rahastamismetmete abil, mis vastavad mesilaste praegusele arvukusele; teeb seetõttu ettepaneku suurendada riiklikele mesindusprogrammidele ELi eelarves ette nähtud vahendeid 50 %, mis kajastaks ELi praegust meemesilaste populatsiooni ja kogu sektori tähtsust; soovitab tungivalt kõigil liikmesriikidel töötada välja oma mesindussektori riiklikud programmid vastavalt ühise turukorralduse määruse (EL) nr 1308/2013 artiklile 55;

6. kutsub komisjoni üles kaaluma põhjalikult mesinikele uue toetuskava lisamist 2020. aasta järgesse ÜPPsse, et kajastada asjakohaselt mesilaste kui tolmeldajate ökoloogilist rolli; rõhutab sellega seoses, et arvesse tuleb võtta mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, sealhulgas äärepoolseimates ja mägipiirkondades ning saartel tegutsevate ettevõtjate erivajadusi; kutsub komisjoni üles uurima ka täiendavaid meetmeid, näiteks kärjepõhjade ostmise toetamist;
7. kutsub mesinikke üles pidama aktiivset dialoogi pädevate asutustega, et tagada riiklike mesindusprogrammide tõhusam kohaldamine ning seeläbi neid parandada ja lahendada võimalikud probleemid;

Riskijuhtimine

8. palub komisjonil algetada uuringu mesindussektori riskijuhtimiskava teostatavuse kohta riiklike mesindusprogrammide raames, et tegeleda toodangu vähenemise probleemiga, mille tõttu kutselised mesinikud kannatavad; soovib seetõttu arvutada välja hüvitise vastavalt mõjutatud ettevõtjate keskmisele käibele; rõhutab, et mitme liikmesriigi kindlustusandjad keelduvad mesilasperede kindlustamisest ja et mesinikel on raskusi ÜPP teise samba riskijuhtimisvahendite juurdepääsul; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles lihtsustama mesinike juurdepääsu riskijuhtimisvahenditele;

ELi kaasrahastatud riiklikud mesindusprogrammid

9. rõhutab, et vaja on asjakohast mesindusteemalist väljaõpet, ning julgustab liikmesriike lisama selle eeltingimusena riiklikesse programmidesse; usub, et mesindusseadmete ostmise kulused, mis on konkreetsete riiklike mesindusprogrammide alusel abikõlblikud ja mida nende raames kaasrahastatakse, tuleks arvestada kogu kolmeaastase programmiperioodi jooksul ja mitte ainult sellel programmiaastal, mil need tehti;
10. kutsub liikmesriike üles kaaluma oma riiklikes mesindusprogrammides hüvituskavade kehtestamist hüvitise maksmiseks mesilasperede suremise korral loodusõnnetuste, haiguste või rünnakute tagajärjel;
11. kutsub komisjoni üles tegema ettepaneku muuta programmiaasta tähtaega riiklike mesindusprogrammide eesmärgil nii, et aasta lõpp oleks hilisemal ajal, st 30. oktoobril, sest kehtivate eeskirjade kohaselt lõpeb programmiaasta 31. juulil, mis on mõnedes liikmesriikides mesindushooaja kõrgaeg ja seetõttu ebasobiv;
12. juhib tähelepanu asjaolule, et pruunkarude ja teiste kiskjate levik Euroopa mõnes piirkonnas tekitab mesinikele uusi probleeme seoses nende isikliku turvalisuse ja majandustegevusega, ning palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja asjakohased meetmed selle lahendamiseks, eelkõige tekkinud kahju hüvitamise abil;

Teadusuuringud, koolitus ja haridus

13. soovib dubleerimise vältimiseks laiendada ja jagada mesinduse uuringuteemasid ja saadud tulemusi liikmesriikide ja ka apiterapia projektikonsortsiumiga, eriti kui uuringuid rahastatakse ELi vahenditest; palub sellega seoses luua ELi tasandil ühtlustatud ühise digitaalse andmebaasi mesinike, teadlaste ja kõigi asjaosaliste vaheliseks teabevahetuseks; kutsub seetõttu komisjoni üles soodustama ja edendama

Euroopa mesinduse teadusprojekte, nagu EFSA teadusuuringute programmi raames projekt „Collecting and Sharing Data on Bee Health: Towards a European Bee Partnership“ (Mesilaste tervist käsitlevate andmete kogumine ja jagamine: Euroopa mesilaspartnerluse suunas); on seisukohal, et oluline on edendada liikmesriikide ja ELi tasandil era- ja avaliku sektori investeerimist tehnilisse ja teaduslikku oskusteabesse, eriti seoses geneetiliste ja veterinaarmeditsiiniga seotud aspektide ning mesilastele uuenduslike ravimite väljatöötamisega; toetab ELi referentinstituutide ja -laboratooriumite tegevust, mille tulemusena paraneb teadusuuringute koordineerimine, muu hulgas mesilaste suremuse põhjuste täiendava uurimise eesmärgil;

14. kutsub liikmesriike üles tagama mesinikele asjakohaseid põhi- ja kutsekoolitusprogramme; rõhutab, et lisaks mesinduse põllumajanduslikele ja muudele majanduslikele aspektidele peaks õppematerjal sisaldama tolmeldamise ja muude keskkonnatavade seotud teadmisi, nagu ökoloogilise tasakaalu säilitamine, bioloogilise mitmekesisuse kaitsmine ja põllumajandusmaastikul tolmeldajate ellujäämistingimuste parandamine; on veendunud, et maaharimisega tegelevatele põllumajandustootjatele tuleks koostöös mesinikega töötada välja ka nende küsimustega seotud konkreetsed koolitusmoodulid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama põllumajandustootjate ja mesinike, metsnike, teadlaste ja veterinaararstide tihedamat koostööd ning nende vahelist teadmiste ja teabe jagamist, sealhulgas täiustatud ja vastastikuseid varajase hoiatamise süsteeme pihustamisperioodide ja insektitsiidide muul viisil kasutamise, haiguste ennetamise ja tõrje, mesilastele kahjutute tehnoloogiate ning selliste taimekaitsemeetodite kohta, mille korral on tolmeldajate suremus minimaalne;
15. kutsub komisjoni üles võtma vastu soovitusi, et toetada ELis erinevaid riiklikke kõrgetasemelisi mesindusalaseid põhi- ja kutseharidusprogramme; nõuab, et nende programmidega julgustataks noori valima mesiniku elukutset, arvestades, et sektor vajab hädasti põlvkonna vahetust; peab vajalikuks arendada edasi mesindussektori potentsiaali nii, et see vastaks kõigi mesinike vajadustele; kutsub komisjoni üles tegema ka liikmesriikide ja sektoriga koostööd, et töötada välja mesinduse parimate tavade juhend, mida toetatakse liikmesriigi tasandil juurdepääsuga kvaliteetsele koolitusele; julgustab seoses kutsealase haridusega edendama ülikoolide veterinaarmeditsiini teaduskondades veterinaarjärelevalve ja kaasatuse valdkondi; on seisukohal, et sellised programmid nagu „Horisont 2020“ ja „Erasmus+“ peaksid toetama apiteraapia valdkonna teadusuuringuid ja väljaõpet;

Mesilaste tervis ja keskkonnaaspektid

16. kordab oma muret selle pärast, et meemesilaste ja metsikute tolmeldajate, sealhulgas metsmesilaste suurenenud suremus ja nende vähenemine Euroopas avaldab väga kahjulikku mõju põllumajandusele, toiduainetööstusele ja toiduga kindlustatusele, bioloogilisele mitmekesisusele, keskkonnasäästlikkusele ja ökosüsteemidele;
17. rõhutab, et ELil ja selle liikmesriikidel tuleb võtta vajalikke ja kiireloomulisi meetmeid, et viia ellu ulatuslikku ja pikaajalist mesilaste tervise ja taasisustamise strateegiat ELis praegu väheneva looduslike mesilaste populatsiooni säilitamiseks, kasutades selleks ka põllumajanduse keskkonnameetmeid, millega toetatakse mesilasperede rajamist;
18. rõhutab, kui tähtis on bioloogiline mitmekesisus mesilaste tervisele ja heaolule, kuna

tagab neile korjealad ning looduslikud ja poollooduslikud elupaigad koos ulatuslike püsirohumaadega; juhib tähelepanu mesilastele väärtuslike söödataimede (nagu rukkilill, vikk, ohakas või valge ristik) järkjärgulisele kadumisele, mida põhjustab taimekaitsevahendite sobimatu kasutamine, rohumaade vähenev kasutamine karjamaadena ja nende suurem kasutamine heina tootmiseks; juhib tähelepanu sellele, et selle tagajärjeks on õietolmu puudus ja seeläbi mesilaste alatoitumine, mis on üks põhjus, miks mesilaste tervis halveneb ning nad on haigustekitajatele ja parasiitidele vastuvõtlikumad; rõhutab vajadust kaitsta looduslikke õistaimi ja putukasõbralikke liike kogu Euroopas; tuletab meelde, et mesinduse sihtala, mille koefitsient on 1,5, on ÜPP keskkonnasäästlikumaks muutmise raames üks ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alala liik; kutsub komisjoni, seemnearetajaid ja põllumajandustootjaid üles edendama kvaliteetseid sordiaretuskavasid, mille valikukriteeriumite hulgas on suur ja tõendatud mett andev või tolmlemisvõime, eelistades kohalike kohandatud liikide ja kohalike liikide ja sortide maksimaalset bioloogilist mitmekesisust;

19. juhib tähelepanu asjaolule, et mahemesinike jaoks on vaja asjakohaseid rahalisi stiimuleid, võttes arvesse keskkonnast tulenevat suurenevat mõju ja täiendavaid nõudeid, mida nad peavad täitma;
20. rõhutab vajadust säilitada kohalike endeemiliste meemesilaste populatsioonide erakordset geneetilist pärandit, mitmekesisust ja kohanemisvõimet, kuna nad on kõik põlvkondade vältel kohandunud oma kohaliku keskkonna eripäraga, ning tuletab meelde, et see mitmekesisus on oluline invasiivsete võõrliikide, sealhulgas parasiitide ja haiguste vastu võitlemisel;
21. märgib, et monokultuuride kasvatamine vähendab bioloogilist mitmekesisust ning tekitab ebapiisava tolmeldamise ja meetaimede kadumise ohu, ning kutsub liikmesriike üles töötama välja strateegiaid, et külvata kasutamata maa-alale nektaririkkeid taimi; rõhutab sellega seoses, et mesilaste kaitsmiseks on oluline kaitsta abiootilisi ressursse, eelkõige mulda ja vett, ning säilitada õietolmu suurt mitmekesisust ja laia toiduvalikut;
22. kutsub seepärast komisjoni ja liikmesriike üles tagama vajalikke stiimuleid kohalike tavade edendamiseks, et säilitada kogu ELis meemesilaste ökotüübid ja kasvatamine;
23. kutsub komisjoni üles koostama loendi, et hinnata ELi ja rahvusvahelise tasandi praeguseid ja tekkida võivaid terviseohte, et kehtestada meemesilaste suremise vastu võitlemise tegevuskava;
24. palub tungivalt, et komisjon teeks edusamme mesilasi ja teisi tolmeldajaid kui keskkonna ja elupaiga tervise näitajaid käsitlevate katseprojektide elluviimisel, sest need võivad osutada tulevase poliitika väljatöötamisel kasulikuks;
25. kutsub komisjoni üles tagama, et ÜPP eri eelarveridade põllumajandustoetustes võetaks arvesse mesilassõbralikke tavasid, näiteks ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade loomine või kesal mesilaste eelistatud looduslike lillede kasvatamine;
26. rõhutab vajadust kohaldada ettevaatuspõhimõtet, et kaitsta tolmeldajaid laiemalt – nii kodustatud kui ka looduslikke liike;
27. märgib, et hea tervisega mesilased suudavad parasiitidele, haigustele ja rünnakutele

paremini vastu panna; mõistab, et mõned invasiivsed võõrliigid, näiteks varroalest, tarumardikas (*Aethina tumida*) ja Aasia vapsik (liik, mis on teiste putukate suhtes väga agressiivne), aga ka Ameerika haudmemädanik ja teatavad haigusetekiitajad, näiteks noseemoosi tekitajad, on peamine mesilaste suremise põhjus ja tekitavad mesinikele suurt majanduslikku kahju; kinnitab oma toetust Euroopa Parlamendi käivitatud katseprojektile, mis käsitleb aretus- ja valikuprogrammi varroalesta resistentsuse uurimiseks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama kogu ELi hõlmavaid rakendusuuringuid tõhusate aretusprogrammide kaudu, mille käigus aretatakse mesilasliike, mis on vastupanuvõimelised invasiivsetele võõrliikidele ja haigustele ning millel on varroalestaga seotud kontrollitud hügieenilise käitumise (varroa-sensitive hygiene) omadus; julgustab liikmesriike viima igal aastal läbi lestade resistentsuse määra katseid veterinaarravimites kasutatavate eri toimeainete suhtes, pidades silmas ohtu, et mõned invasiivsed võõrliigid, nagu varroalest, suudavad arendada välja resistentsuse mõnede veterinaarravimite suhtes; teeb ettepaneku kehtestada ELi tasandil kohustuse võidelda pidevalt varroalesta vastu;

28. palub komisjonil kaasata mesilaste ravimite uuringutesse kõik asjaomased ravimitootjad, muu hulgas selleks, et võidelda varroalesta vastu ja vältida nendest ravimitest tulenevaid negatiivseid kõrvalmõjusid mesilaste immuunsüsteemile, ning luua ühine IT-platvorm, et jagada huvitatud isikutega parimaid lahendusi ja ravimiteavet, parandada mesindusele esmatahtsate veterinaarravimite kättesaadavust, tugevdada veterinaararstide rolli mesilaste tervise eest hoolitsemisel ning suurendada mesinike teadlikkust kõigist olemasolevatest lahendustest; nõuab selliste avaliku ja erasektori uuringute tegemist, milles käsitletakse inimeste ja loomade tervisele ohutuid bioloogilisi ja füüsikalisi alternatiivseid meetodeid ning looduslike ainete ja ühendite kasutamist varroosi tõrjeks, võttes arvesse looduslike ainete töötlemise konkreetseid eeliseid;
29. tunnistab, et mõnes liikmesriigis läbiviidud mesilaste tervise hindamise seireuuringute tulemused on olulised ning neid tuleks jagada teiste liikmesriikide ja komisjoniga;
30. kutsub liikmesriike ja piirkondi üles kaitsma kõigi vahenditega kohalikke ja piirkondlikke meemesilase liike (*Apis mellifera* alamliigid) tolmeldajatele otsest või kaudset mõju avaldavate mujalt sisse toodud liikide või invasiivsete võõrliikide soovimatu leviku eest; toetab selliste tarude taasasustamist kohalike pärismaiste mesilasliikidega, mille pered on hävinud invasiivsete võõrliikide tõttu; soovitab liikmesriikidel luua keskused, mis tegelevad kohalike pärismaiste mesilasliikide aretamise ja kaitsmisega; rõhutab sellega seoses, kui oluline on töötada välja aretamisstrateegiad, et suurendada kohalike meemesilaste populatsioonide väärtuslike omaduste esinemise sagedust; juhib tähelepanu võimalustele, mis on ette nähtud invasiivseid võõrliike käsitlevas määruses (EL) nr 1143/2014, ja potentsiaalselt ka hiljuti vastu võetud määrustes loomatervise (määrus (EL) 2016/429) ja taimetervise (määrus (EL) 2016/2031) kohta; väljendab muret selle pärast, et Hiinast imporditud saastunud meevaha võib tihti põhjustada mesilastele terviseprobleeme;
31. nõuab kaalutletud menetlust, et täiendada invasiivsete võõrtaimeliikide loetelu selliste liikidega, mis võivad ELis põhjustada mesilaste korjealade mitmekesisuse vähenemise;

Mesilastele kahjulikud kemikaalid

32. palub komisjonil peatada kuni EFSA üksikasjaliku lõpliku mõjuhindangu avaldamiseni mesilaste tervist ohustavate pestitsiidide toimeainete lubamine, tuginedes avamaa katsetel põhinevatele EFSA teaduslikele järeldustele; kordab, et otsuste tegemise protsess peab põhinema alati teaduslikul hindamisel ja teaduslikel järeldustel;
33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegutsema väljakujunenud teadusliku seisukoha alusel ja keelustama need pestitsiidide toimeained, sealhulgas sellised neonikotinoidid ja süsteemsed insektitsiidid, mis on teaduslikult tõestatud (laboratoorsete analüüside tulemuste ja eelkõige avamaa katsete põhjal) mesilaste tervisele ohtlikud; kutsub samal ajal üles kasutama mesilastele ohtu kujutavate toimeainete asendamiseks ohutuid alternatiivseid tooteid või põllumajanduslikke meetodeid (nt mitmesugused tõhusad väheste pestitsiidikasutusega kahjuritõrje, bioloogilise tõrje ja integreeritud kahjuritõrje vormid);
34. kutsub komisjoni üles jälgima koos asjaomaste ELi ametite ja liikmesriikide ekspertidega tähelepanelikult EFSA suuniseid, mis käsitlevad taimekaitsevahendite mesilastele avalduva mõju hindamist, ning kutsub liikmesriike üles neid rakendama;
35. rõhutab, et mis tahes toode, mis sisaldab ainet, mis on tunnistatud mesilastele kahjulikuks aineks põllumajanduses kasutamise korral, tuleks tähistada märkega „mesilastele kahjulik“;
36. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama viivitamata konkreetse ajakavaga teadusuuringuid, et uurida kõiki mesilaste tervist ohustada võivaid aineid;
37. rõhutab, et süsteemsete taimekaitsevahendite pikaajalist mõju alahinnatakse; tunneb heameelt hiljuti vastu võetud katseprojekti üle, mille raames tehakse pestitsiidide kasutamise keskkonnaseiret meemesilaste uurimise teel;
38. tunnistab, et sõltumatute, vastastikku hinnatud teaduslike tõendite kohaselt on mesilaste vastupanuvõimet nõrgendanud oluliselt kumulatiivne kokkupuude kemikaalidega, mistõttu nad ei suuda toime tulla selliste stressiteguritega nagu vihmased aastad, nektari vähesus, haigused või parasiidid;
39. tuletab meelde Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks, ning eelkõige selle artiklit 14, mis kohustab kõiki põllumajandustootjaid rakendama alates 2014. aastast oma põllumajandusettevõtetes integreeritud taimekaitse üldiseid põhimõtteid, ja artiklit 9, milles on sätestatud õhust pritsimise üldine keelustamine;
40. juhib tähelepanu sellele, et EL on kehtestanud ajutised piirangud nelja neonikotinoide sisaldava insektitsiidi (klotianidiini, tiametoksaami, imidaklopridi ja fiproniili) kasutamisele, et vähendada nende mõju mesilastele;

Võitlus mee võltsimise vastu

41. ootab, et liikmesriigid ja komisjon tagaksid imporditud mee ja muude mesindustoodete

täieliku vastavuse ELi rangetele normidele, võideldes seeläbi nii kolmandate riikide meetootjate vastu, kes kasutavad ebaausaid meetodeid, kui ka ELi pakendajate ja meega kauplejate vastu, kes segavad teadlikult ELi mee hulka võltsitud imporditud mett;

42. palub komisjonil töötada välja mee võltsimisjuhtumite tuvastamiseks tõhusad laboratoorsed analüüsimeetodid (nt tuumamagnetresonantsanalüüsid), et teha kindlaks mesilastele omased peptiidid ja muud nendega seotud markerid, ja kutsub liikmesriike üles kehtestama rikkujatele rangemad karistused; palub komisjonil kaasata sellesse rahvusvaheliselt tunnustatud erasektori laboratooriumid, nagu Prantsuse EUROFINS või Saksa QSI, et teha võimalikult põhjalikke uuringuid; palub komisjonil töötada välja ametliku mee andmebaasi, et liigitada eri päritolu mesi ühise analüüsimeetodi abil;
43. märgib, et mee pakendamisasutuste suhtes, mis segavad või töötlevad mitme tootja mett, kohaldatakse määruses (EÜ) nr 853/2004 sätestatud ELi toiduohutuse järelevalvet; on veendunud, et seda tuleks laiendada kõikidele imporditud mett töötlevatele asutustele; täpsustab, et vältida tuleb mis tahes rahalise või halduskoormuse tekitamist ELi mesinikele, kes ise oma mett pakendavad;
44. rõhutab, et soovitatud meetmed võimaldavad tugevdada kolmandate riikide meepakendajate suhtes kohaldatavat ELi järelevalvet, mille tulemusena saaksid ametlikud auditeerijad teha kindlaks, kas on kasutatud võltsitud mett, ja tagada võltsingute väljasõelumise toiduahelast;
45. usub, et mesi peaks kogu toiduainete tarneahela ulatuses olema alati tuvastatav ja botaanilise päritolu järgi liigitatav, sõltumata sellest, kas mesi on kodumaine või imporditud, välja arvatud tootja ja tarbija vaheliste otsetehingute korral; nõuab sellega seoses mee jälgitavuse nõude karmistamist; on seisukohal, et välismaist mett importivate ettevõtjate ja jaemüüjate tegevus peaks olema kooskõlas ELi normidega ja nad peaksid müüma vaid selliseid mesindustooteid, mis vastavad *codex alimentarius*'es sätestatud mee määratlusele;
46. palub komisjonil muuta meedirektiivi (2001/110/EÜ), et esitada kõigi mesindustoodete, näiteks ühe ja mitme taimeliigi mee, taruvaigu, mesilaspiima, meevaha, õietolmu graanulite, suira ja mesilasmürgi selged määratlused ja peamised eritunnused, mida on juba nõutud Euroopa Parlamendi vastuvõetud tekstides;
47. kutsub komisjoni üles põhjalikult uurima mesilassööda ning mesilaste toidulisandite ja ravimite ELi turu toimimist ning võtma vajalikke meetmeid, et turgu ühtlustada ning vältida nende toodete võltsimist ja ebaseaduslikku kauplemist nendega;
48. palub komisjonil kehtestada mee ja muude mesindustoodete suhtes mittesekkumise künnised, kontrollväärtused meetmete võtmiseks või jääkide piirnormid, et käsitleda aineid, mille kasutamist ELi mesindussektoris ei saa heaks kiita, ja samuti ühtlustada veterinaarkontrolli piiridel ja kontrolli siseturul, pidades silmas asjaolu, et mee puhul on halva kvaliteediga importtooted, võltsitud tooted ja aseained turgu moonutavad elemendid, mis avaldavad pidevalt survet hindadele ja lõppkokkuvõttes toodete kvaliteedile siseturul, ning et ELi ja kolmandate riikide toodetele ja tootjatele tuleb tagada võrdsed tingimused;
49. tunnistab toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi olemasolu praktilist tähtsust ning

palub seepärast komisjonil lisada selgelt võltsitud meed alati toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi loetelusse;

50. palub komisjonil keelata niipea kui võimalik mikrofiltreeritud mee turule laskmine, sest mikrofiltreeritud mesi ei sisalda bioloogiliselt mitte ühtegi väärtuslikku ainet;
51. nõuab pidevate kontrollide läbiviimist sellistest kolmandatest riikidest imporditud mee kvaliteedi suhtes, mille õigusaktides lubatakse mesilasperesid ravida antibiootikumidega;
52. kutsub komisjoni üles koostama tootmisstandardid kärjepõhjadele, millel peaksid olema vastavas lubatud ulatuses parafiini osa, haudmemädaniku spooride osa ja akaritsiidi jääkide osa, koos nõudega, et akaritsiidi jääkide osa vahas, mis muudetakse põhjadeks, ei tohi olla selline, et jäägid võiksid kanduda üle meesse;
53. kutsub komisjoni üles kontrollima kooskõlas määrusega (EL) 2016/1036 põhjalikult ulatuslikku Hiinast pärit mee importi, eeskätt uurima Hiinast mett eksportivate ettevõtjate tegevust ning hindama selle mee kvaliteeti, koguse osakaalu ja müügihinnataset ELi meeturul;
54. on seisukohal, et arvestades mee ulatuslikku importimist Hiinast, mis on viimasel 15 aastal suurenenud, peaksid ELis kehtiv tegelikel tootmiskuludel põhinev mee kokkuostuhind ning n.ö valmistatud ja mitte toodetud imporditud mee halb kvaliteet näitama komisjonile selgelt, et on aeg hakata uurima mõningate Hiina eksportijate tegevust, et võib-olla algatada dumpinguvastane menetlus;
55. kutsub komisjoni üles nõudma vastavalt määrusele (EL) 2017/625 (varasem määrus (EL) nr 882/2004) kolmandatest riikidest pärit meesaadetistest ametlike proovide võtmist ja nende kontrollimist ELi välispiiril;
56. märgib, et direktiivi 2014/63/EL kohaselt tuleb etiketile märkida riik, kus mesi on korjatud, kui mesi on pärit ühest liikmesriigist või ühest kolmandast riigist; tunnistab siiski, et tuleb võtta täiendavaid meetmeid, et võidelda pettusega mesindustoodete valdkonnas ja tegeleda võltsmee põhjustatud ebaausa konkurentsi probleemiga;
57. tuletab komisjonile meelde, et tarbijal on õigus teada iga toidu päritolu; on siiski seisukohal, et märgistus „EList pärit mee segu“, „väljastpoolt ELi pärit mee segu“ ning eriti „EList ja väljastpoolt ELi pärit mee segu“ peidab tarbija jaoks mee päritolu täielikult ära ega ole seetõttu kooskõlas ELi tarbijakaitseõiguse põhimõtetega; palub seetõttu komisjonil tagada mee ja mesindustoodete täpne ja kohustuslik märgistamine ning mee tootmise suurem ühtsus kooskõlas põllumajandustoodete kvaliteedikavasid käsitlevate õigusaktidega, et vältida tarbijate eksitamist ja hõlbustada pettuste avastamist; tunnistab mee otsemüügi edukust, mis lahendab osa päritolu märgistamisega seotud probleemist;
58. palub, et märke „EList ja väljastpoolt ELi pärit mee segu“ asemel esitataks etiketil info lõpptootes kasutatud mee täpse päritoluriigi (-riikide) kohta ja veel sellises järjekorras, nagu on lõpptootes olevate mete suhe protsentides (märkides lisaks protsendid riigiti vastavas tootes);

59. palub komisjonil muuta meedirektiivi seoses sõna „mesi“ või töödeldud toodete tähistamisel mõistete „sisaldab mett“ või „valmistatud meega“ kasutamisega või selliste graafiliste või mittegraafiliste elementide kasutamisega, mis näitavad, et toode sisaldab mett, nii, et neid võib kasutada vaid juhul, kui vähemalt 50 % toote suhkrusisaldusest on pärit meest;
60. toetab mõtet, et sarnaselt teatavatele liha- ja piimatoodetele näeksid liikmesriigid meele ja muudele mesindustoodetele ette mee päritolu märkimise kohustuse;

Mesindustoodete ja mee raviotstarbelise kasutamise edendamine

61. väljendab heameelt meega hommikusöögi Euroopa algatuse üle ja julgustab liikmesriike teavitama lapsi kohalikest toodetest ja taasavastama ammu väljakujunenud tootmistavasid; märgib, et mesi on kaloririkas ja seda võib kasutada mõõdukas koguses rafineeritud suhkruga ja muude magusainete asendamiseks, andes seeläbi panuse rahvatervisesse;
62. rõhutab, et mesi on üks põllumajandustooteid, mille võiks lisada koolipuuvilja, -köögivilja ja -piima kavas; soovib liikmesriikidel suurendada kohalike meetootjate osalemist asjaomastes kooliprogrammides, ning rõhutab, kui olulised on haridusmeetmed, mille eesmärk on suurendada noorte teadlikkust kohalikest toodetest, võimaldades lastel saada samal ajal aimu põllumajandusest;
63. palub komisjonil teha ettepaneku suurendada ELi iga-aastast toetust nendele programmidele 50 % võrra, et võimaldada nende nõuetekohane toimimine, sealhulgas eelkooliealistele lastele võistluste korraldamine nende raames ja kohalike toodete, nagu mee, lauaoliivide ja oliiviõli nõuetekohane lisamine neisse;
64. palub komisjonil koostada kõigi liikmesriikide kohta aruanne tarbitava mee koguse ja tarbimisharjumuste kohta ning teine aruanne mett, õietolmu, mesilaspiima ja mesilasmürki kasutavate mitmesuguste raviotstarbeliste tavade kohta ELis; rõhutab apiteraapia järjest suurenevat olulisust loodusliku alternatiivina tavapäraste ravimitega ravile, ning julgustab seetõttu kõiki liikmesriike edendama nende toodete kasutamist ELis arstide ja parameedikute ning elanikkonna seas;
65. kutsub komisjoni üles kaaluma kaubamärgi „EList pärit mesi“ vabatahtlikku kasutuselevõttu, millega tähistatakse mett, mis on pärit täielikult ja ainult ELi liikmesriikidest; kutsub komisjoni üles tegema ka kõik endast oleneva tagamaks, et ÜRO kuulutaks 20. mai ülemaailmseks mesilaste päevaks;
66. kutsub komisjoni üles eraldama liidu müügi edenduseelarvest konkreetse summa nii toidu kui ka raviotstarbel kasutatavate ELi meetoodete reklaamimiseks, sealhulgas selliste meetmete võtmiseks, millega edendatakse mee otsemüüki kohalikel turgudel, avalikke mee degusteerimisi, seminare ja muid üritusi; julgustab liikmesriike edendama mee, eriti mahemee kohalikku ja piirkondlikku müüki kõigi kättesaadavate vahendite abil, eriti lühikeste tarneahelate tugeva toetamisega maaelu arengu programmides ning kvaliteetsete toodete edendamisega geograafiliste tähistekavade alusel; tunnistab kohaliku mee tarbimise tähtsust kohalike allergeenide suhtes resistentsuse väljakujunemisel; palub komisjonil lisada meevaha kui toode määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta)

kohaldamisalasse, võttes arvesse tarbijate ja tootjate suurenevat huvi ning selle tootmise pikaajalisi traditsioone mõnes liikmesriigis;

67. teeb liikmesriikidele ettepaneku julgustada kõigi kättesaadavate vahendite abil mesindustoodete, näiteks õietolmu, taruvaigu või mesilaspiima kasutamist ravimitööstuses;
68. kutsub komisjoni üles edendama liikmesriikide mee mahetootmist käsitlevate õigusaktide ühtlustamist, et kaotada kõik erinevused, mis võivad takistada Euroopa mahepõllumajanduslike mesinike juurdepääsu turule samade eeskirjade alusel;
69. palub komisjonil tagada, et pooleliolevate ja tulevaste vabakaubanduslepingu läbirääkimiste käigus käsitletakс mett ja muid mesindustooteid tundliku tootena, kuna otsene konkurents võib avaldada ELi mesindussektorile liiga suurt või jätkusuutmatut survet; palub seetõttu komisjonil jätta need võimaluse korral vabakaubanduslepingute läbirääkimistest välja;
70. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama koostöös põllumajandus- ja mesindussektoritega välja märgistamissüsteemi, millega edendatakse mesilasi käsitleva vastutustundliku tootmissüsteemi loomist;
71. tunneb heameelt praeguse suundumuse üle pidada mesilasi linnapiirkondades ning nõuab samal ajal mesinike piirkondlike ühenduste ja ametiasutuste tihedat ja kohustuslikku lõimimist ning miinimumnõuete kehtestamist, et lõpetada kuritahtlikud põllumajandustavad ja vältida tõbede ja haiguste tahtlikku levitamist mesilaste populatsioonide hulgas;
72. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

SELETUSKIRI

Mesindussektor on põllumajanduse lahutamatu osa ning tagab rohkem kui 620 000 ELi kodanikule põhi- või lisaissetuleku. Sektori tähtsus on aga palju suurem kui võiksime arvata selle panuse põhjal majanduse kogutoodangusse, sest 84 % taimeliikidest ja 76 % Euroopa toiduainetööstusest sõltub mesilaste abil toimuvast tolmeldamisest ja seetõttu ületab toodetud majanduslik väärtus – ELis hinnanguliselt 14,2 miljardit eurot aastas – olulisel määral toodetud mee väärtust. Mesindus on üheselt mõistetavalt oluline ka ökoloogilise tasakaalu ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel. Raportööri arvates ei tunnistata ELis tolmeldamise tähtsust piisavalt ja seda peetakse enesestmõistetavaks, samal ajal kui näiteks USA-s kulutatakse aastas kaks miljardit eurot kunstlikule tolmeldamisele. Seepärast peavad mesindus ja mesinikud olema ELi ühise põllumajanduspoliitika keskmes. Tulevases põllumajanduspoliitikas on vaja mesinduse tähtsust ja selle rahastamist võrreldes praegusega suurendada.

Praegu on ELis tegutsevad mesinikud raskes olukorras, mida põhjustavad mitmesugused tegurid.

1. Ülekaalukalt suurim probleem on võltsitud mee levik siseturul, mille tõttu langes eelkõige suurtes mett tootvates riikides, nagu Rumeenia, Bulgaaria, Hispaania, Portugal, Prantsusmaa, Horvaatia ja Ungari, mee ostuhind 2016. aasta lõpuks võrreldes 2014. aasta hindadega poole võrra. See on asetanud Euroopa mesinikud lootusetusse olukorda. Mesi on enim võltsitud toodete seas maailmas kolmandal kohal ja seepärast ei tule võltsitud mee vastu võidelda mitte üksnes liidu mesinike kaitsmiseks, vaid ka tarbijakaitse ja inimeste tervise põhjustel. Võltsimine puudutab peaaegu kogu mett, mis on ELi imporditud, eriti Hiinast pärit tooteid. Arvandmete kohaselt toodab Hiina 450 000 tonni mett aastas, mis on rohkem kui maailma suurimad meetootjad – EL, Argentina, Mehhiko, USA ja Kanada – kokku. Asjatundjate arvates ei saa lihtsalt selline kogus pärineda mesindustegevusest. Põllumajanduse ja kalanduse nõukogu kohtumisel 2015. aasta detsembris Ungari palvel sündinud algatuse põhjal tellis komisjon mee tsentraliseeritud kontrollimise. Seda tegi Teadusuuringute Ühiskeskus, kes tuvastas muu hulgas, et ELi välispiiripunktides ja importijate valdustes võetud proovidest 20 % näitas võltsitud mett. Tervise seisukohast on tõeliselt murettekitav aga see, et asjatundjate arvates ei lahendanud Hiina meetootjad 2002. aasta klooramfenikooli probleemi mitte eeskirjadest kinnipidamisega, vaid mee mikrofiltrimisega. Selline „mesi“ ei sisalda aga mitte mingisuguseid bioloogiliselt väärtuslikke aineid, mistõttu ei tohiks seda meeks nimetadagi, pigem mingisuguseks siirupiks. Mõned kuritahtlikud meepakendajad ja meega kauplejad segavad niisuguse mee kvaliteedi parandamiseks seda kvaliteetse Euroopa meega ning lisavad saadud toote etiketile direktiiviga 2001/110/EÜ lubatud märke „EList ja väljastpoolt ELi pärit mee segu“, mis on tarbija jaoks sama informatiivne nagu tekst „mesi ei ole pärit Marsilt“, ehk siis tegemist on mitte midagi ütleva teabega.

Sellise jätkusuutmatu olukorra rahuldavaks lahendamiseks ootab raportöör liikmesriikidelt ja komisjonilt, et nad kohustaksid kolmandate riikide, eeskätt Hiina teatavaid meetootjaid, kes kasutavad ebaausaid võtteid, ning ELi pakendajaid ja meega kauplejaid, kes segavad teadlikult kvaliteetset Euroopa mett võltsitud importmee hulka, pidama kinni õigusaktidest. Eelkõige soovitab raportöör arendada laboratoorseid analüüsimeetodeid (nt tuummagnetresonantsanalüüsi), mis võimaldavad teha kindlaks keerukad võltsingud, kohaldada mee pakendamisasutuste suhtes, kes imporditud mett ka töötlevad, liidu

toiduohutuse järelevalvet (määrus (EÜ) nr 853/2004) ning tagada, et mesi oleks tuvastatav ja botaanilise päritolu järgi liigitatav juba pärast tarust väljavõtmist. Lisaks palub ta määrata ELi tasandil kindlaks ühe taimeliigi mee tunnused, lisada selgelt võltsitud meed toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi loetelusse, keelustada täielikult mikrofiltrimine ning võtta ELi välispiiridel kolmandatest riikidest pärit meest ametlikud proovid ja kontrollida neid. Lahenduse nurgakivi oleks see, kui hägusa ja sisutu märgistuse „EÜst ja väljastpoolt EÜd pärit mee segu“ asemel esitataks etiketil info lõpptootes kasutatud mete täpse päritoluriigi (-riikide) kohta ja veel sellises järjekorras, nagu on lõpptootes kasutatud mete suhe.

2. Mesinikele põhjustavad suuri probleeme ka mitmesugused loomahaigused. Mõned invasiivsed võõrliigid, nagu varroalest, tarumardikas (*Aethina tumida*) ja Aasia vapsik ning Ameerika haudmemädanik põhjustavad Euroopas mesilaste populatsioonis ulatuslikku hävingut ning mesinikele tõsiseid kahjusid, mille tagajärjel on paljud tootjad lõpuks pankrotistunud. Varroalesta-probleemile ei ole seni õnnestunud lahendust leida, sest puuduvad ravimid, millega oleks võimalik parasiit tõhusalt hävitada, ning teadus- ja arendustegevus ei ole selles valdkonnas piisav. Peale selle varjatakse mesilaste tervist hindavate liikmesriigi / piirkondlike seireuuringute tulemustes suurt hulka olulist teavet ülejäänud liikmesriikide, komisjoni ja teiste asjakohaste liidu ametite, nt Euroopa Toiduohutusameti eest.

Seepärast teeb raportöör ettepaneku, et liikmesriigid jagaksid seireuuringute tulemusi ka teiste liikmesriikide ja komisjoniga. Ravimialase teadus- ja arendustöö edendamiseks palub raportöör komisjonil kaasata uuringutesse kõik huvitatud ravimiettevõtjad ning luua ühine IT-platvorm parimate lahenduste ja ravimite jagamiseks huvitatud isikutega. Samuti soovivad mesinikud, põllumajandustootjad ja keskkonnakaitsjad näha ELis ühest teaduslikku seisukohta kõigi mesilaste tervisele ohtu kujutavate ainete ja muude tegurite suhtes. Seepärast teeb raportöör ettepaneku paluda Euroopa Toiduohutusametil teha konkreetse ajakava alusel ja koos teiste asjakohaste ELi ametitega (nt Euroopa Kemikaaliametiga) uuringuid kõigi mesilaste tervisele ohtu kujutavate ainete ja muude tegurite kohta.

3. ELi toetused mesinikele tuleb läbi vaadata. Mesilaste arvukus suurenes ELis 2004.–2016. aastal 47,8 %, kuid riiklike mesindusprogrammide eelarve vaid 12 %, st 32 miljonilt eurolt 36 miljonile eurole aastas. See moodustab ühise põllumajanduspoliitika eelarvest kokku kõigest 0,003 %. Seepärast oleks tarvis suurendada ka ELi eelarvevahendeid riiklikele mesindusprogrammidele 50 % võrra, mis teeks aastas 54 miljonit eurot. Seda oleks lihtne teostada. Peale selle tuleks mõelda uue, mesilasperede arvul põhineva mesinduse otsetoetuse lisamisele ühisesse põllumajanduspoliitikasse pärast 2020. aastat. Lisaks aitaksid mesinike jõudsale arengule kaasa mesindusvaldkonna teadus- ja arendustegevus, mesinike põhi- ja täiendusõpe ning mõned maksusoodustused (nt mesindustegevuse maksuvabastus).

4. Mett kui tervislikku toiduainet tuleb propageerida laste üldhariduses. Selle heaks näiteks on Sloveenia korraldatud Euroopa algatus meega hommikusöögi kohta, mida hakkasid hiljem ellu viima ka mitu teist liikmesriiki ja mida tasuks levitada kogu ELis. Peale selle pakuvad ka kooliprogrammid suurepäraselt võimalust avardada laste maailmapilti mee abil. Sellepärast toetab raportöör ELi eelarvest kooliprogrammidele eraldatavate vahendite suurendamist.

5. Tähtis on propageerida mett ELi-siseselt, sest mett ei tarbita piisavalt: Lääne-Euroopa liikmesriikides tarbitava mee kogus – keskmiselt 2,5–2,7 kg inimese kohta aastas – on enam-vähem vastuvõetav, kuid näiteks Ungaris on see näitaja vaid 0,7 kg aastas, mida on vähe.

Komisjonil tuleks paluda koostada aruanne ELis tarbitava mee koguse ja tarbimisharjumuste kohta. Lisaks innustab raportöör liikmesriike edendama kõigi vahenditega, eeskätt lühikeste tarneahelate tugeva toetamisega maaelu arengu programmides, mee, eriti ökomee kohalikku ja piirkondlikku müüki. Samuti väärib mesindussektor seda, et EL pööraks vabakaubanduslepingu arutelude käigus sektori kaitsmisele eritähelepanu ning liigitaks mee ja muud mesindustooted tundlikeks toodeteks.

24.10.2017

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ELi mesindussektori väljavaadete ja probleemide kohta
(2017/2115(INI))

Arvamuse koostaja: Mireille D'Ornano

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. arvestades, et mesindus kui majandus- ja sotsiaaltegevus täidab väga olulist rolli maapiirkondade kestlikus arengus, loob töökohti ja annab tolmeldamise abil olulise panuse ökosüsteemi, mis aitab taimede geneetilist mitmekesisuse säilitamisega kaasa bioloogilise mitmekesisuse parandamisele;
2. on seisukohal, et põllumajandus ja mesindus kasutavad sama maad ja on vastastikku kasulikud, mistõttu tuleb nende kahe sektori vahelist koostööd suurendada, et saavutada täiendav koostoime ja vähendada riske;
3. rõhutab tolmeldamise tähtsust toiduga kindlustatuse jaoks Euroopas ja kogu maailmas, pidades silmas mõju, mida mesilased ja tolmeldajad (kodustatud ja looduslikud liigid) avaldavad põllumajandusele, põllumajanduslikule tootmisele, bioloogilisele mitmekesisusele ja keskkonnasäästlikkusele;
4. juhib tähelepanu ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) läbi viidud hiljutistele uuringutele, mis näitavad, et tolmeldavate putukate tiheduse ja mitmekesisuse suurendamine mõjutab otseselt saagikust ja saab seeläbi aidata väikestel põllumajandustootjatel suurendada oma tootlikkust keskmiselt 24 %;
5. tunnistab, et kuigi taimede tolmeldajad, sealhulgas mesilased, tolmeldavad üle 80 % kõikidest põllumajanduskultuuridest ja looduslikest taimedest ning annavad igal aastal Euroopa põllumajandustööstusesse 22 miljardi euro suuruse panuse, vähenevad mesilaste populatsioonid murettekitava kiirusega;

6. juhib tähelepanu mesilaste populatsiooni erinevatele suurusele erinevates põllumajanduspiirkondades; osades mett tootvates riikides populatsioon suureneb, samal ajal kui teistes riikides see väheneb;
7. väljendab sügavat muret selle pärast, et mesilaste suremus on tõusnud mõnes riigis juba enam kui 50 %-ni ja hoiatab, et tarude meetootlikkuse vähenemist võib varjutada mesilaste populatsioonide statistilise suurenemisega viimastel aastakümnetel;
8. on seisukohal, et inimtegevuse mõju suurenemisest, intensiivpõllumajanduse levikust, taimekaitsevahendite suuremast kasutamisest ja kliimamuutustest tingitud keskkonna halvenemine põhjustab mesilaste kõrget suremuse määra ja mesilaskolooniate arvu järsku vähenemist;
9. rõhutab, et mitmed kliimamuutuste prognoositud tagajärjed, näiteks temperatuuri tõus, sademete hulga muutumine ja äärmuslikud või vähem prognoositavad ilmastikutingimused mõjutavad tolmeldajate populatsioone;
10. juhib tähelepanu teabe ja täpsete näitajate puudumisele tolmeldajate olukorra kohta ülemaailmsel tasandil ning nende arvu ja mitmekesisuse kohta;
11. väljendab kahetsust, et puuduvad piirkondlikud või rahvusvahelised programmid, millega jälgida tolmeldajate praegust seisundit ja nendega seotud suundumusi;
12. rõhutab, kui tähtis on säilitada mesilaste geenivaramu mitmekesisus, mis on elutähtis ressurss, tagamaks, et mesilaste populatsioonid suudavad kohanduda mis tahes keskkonnamuutustega ja nende tervist ähvardavate ohtudega;
13. tunnistab, et mesilaste vastupidavust on oluliselt nõrgendanud kumulatiivne kokkupuude kemikaalidega, mistõttu nad ei suuda toime tulla selliste teguritega nagu vihmased aastad, nektari vähesus, haigused ja parasiidid;
14. rõhutab, et taimekaitsevahendite kasutamist põllumajanduses tuleks pidada peamiseks mesilaste tervist mõjutavaks teguriks;
15. rõhutab, et süsteemsete taimekaitsevahendite pikaajalist mõju alahinnatakse; usub, et taimekaitsevahendite kasutamist tuleks arvesse võtta, et teha kindlaks, millises ulatuses võivad need mesilaste tervist mõjutada; tunneb heameelt hiljuti vastu võetud katseprojekti üle, mis tegeleb mesilaste abil pestitsiidide kasutamise keskkonnaseirega;
16. kutsub ELi üles võtma ametlikult vastu Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) suuniseid taimekaitsevahendite mesilastele avalduva mõju hindamiseks, et teha kindlaks määruses (EÜ) nr 1107/2009 nõutud vastuvõetava riski tase;
17. rõhutab vajadust kohaldada ettevaatuspõhimõtet, et kaitsta tolmeldajaid, nii kodustatud kui ka looduslikke liike laiemalt;
18. tuletab meelde Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks, eelkõige selle artiklit 14, mis kohustab kõiki põllumajandustootjaid alates 2014. aastast kohaldama oma põllumajandusettevõtetes

integreeritud taimekaitse üldiseid põhimõtteid, ja artiklit 9, milles on sätestatud üldine õhust pritsimise keelustamine;

19. juhib tähelepanu, et erilist tähelepanu tuleb pöörata neonikotinoidide rühma kuuluvatele taimekaitsevahendite (klotianidiin, tiaklopriid, imidaklopriid, tiametoksaam), fenüül-püratsooli (fiproniil) ja püretroidide ning selliste toimeainete nagu kloorpürifoss või dimetooat kasutamisele, mis avaldavad kas otse või saastunud vee, piserdamise, taimenektari või õietolmu kaudu letaalsel (taimekaitsevahendite toimeainete ägeda või kroonilise mürgisuse põhjustatud suremus) või subletaalsel toimet (mesilaste immuunsüsteemile või käitumisele), mis võib põhjustada seeme- ja hormonaalseid häireid;
20. märgib, et neonikotinoide sisaldavad pestitsiidid täidavad erilist rolli mesilaste populatsioonide murettekitavas vähenemises Euroopas, mida näitavad mitmed rahvusvahelised uuringud, mis on olnud aluseks sadade ja tuhandete allkirjadega kodanike petitioonidele kogu Euroopast;
21. juhib tähelepanu selliste teadusuuringute kasvavale mahule, mis ühendavad mesilaskolooniate väljasuremise neonikotinoide sisaldavate pestitsiidide kasutamisega;
22. juhib tähelepanu, et EL on kehtestanud ajutised piirangud nelja neonikotinoide sisaldava insektitsiidi (klotianidiini, tiametoksaami, imidaklopridi ja fiproniili) kasutamisele, et leevendada nende mõju mesilastele;
23. nõuab, et lõplikult keelustataks neonikotinoide sisaldavate insektitsiidide Euroopa turule toomine;
24. kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku õigusakti kohta, millega keelatakse kõigi neonikotinoide sisaldavate pestitsiidide tootmine, müük ja kasutamine kogu Euroopa Liidus ilma eranditeta ja esmajärjekorras, et kaitsta mesilaste populatsioone;
25. väljendab seepärast heameelt komisjoni ettepaneku üle klotianidiini, imidaklopridi ja tiametoksaami üldise keelustamise kohta ning kutsub liikmesriike üles seda keeldu täielikult toetama, rakendama ja järgima;
26. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide hindamist, heakskiitmist, registreerimist ja nende kasutamise järelevalvet, jätkates samal ajal kõrgetasemelise riskihindamise tagamist, et pakkuda põllumajandustootjatele veelgi suuremat võimaluste valikut;
27. teeb ettepaneku, et mee päritoluriik või -riigid tuleks märgistusel selgelt loetleda, et kaitsta tarbijate õigusi ja aidata võidelda petturlike tavadega;
28. märgib, et direktiivi 2014/63/EÜ kohaselt tuleb etiketil esitada mee päritoluriik, kus mesi on korjatud, kui mesi on pärit ühest liikmesriigist või ühest kolmandast riigist; tunnistab siiski, et on vaja võtta edasisi meetmeid, et võidelda pettusega mesindussaaduste valdkonnas ja tegeleda võltsmee põhjustatud ebaausa konkurentsiga;
29. nõuab pidevate kontrollide läbiviimist sellistest kolmandatest riikidest imporditud mee kvaliteedi suhtes, kelle õigusaktides lubatakse mesilaskolooniate ravimist

antibiootikumidega;

30. märgib, kui oluline on riiklike mesindusprogrammide jaoks kindel eelarveassigneering, ja arvestades sektori olulisust põllumajanduse jaoks tervikuna, kutsub komisjoni üles tagama tulevastel põllumajanduspoliitika läbirääkimistel selle tähtsus toetuste, teadusuuringute ja innovatsiooni ning mesinduse haridusprogrammide seisukohast;
31. on seisukohal, et ELi põllumajanduspoliitika, eeskätt ühine põllumajanduspoliitika peab hõlmama uusimaid teaduslikke tõendeid mesilaste ja looduslike tolmeldajate kasu ja ohtude kohta;
32. nõuab, et suuremat rahalist toetust antaks mesinike teadmiste suurendamisele mesilaste haiguste ja mesilaste aretamise vallas, et tagada, et mesindus jääb ka tulevikus põllumajandustootmise osaks ja et maastikuhooldusega tegeletakse ka tulevikus;
33. rõhutab, et mesinikele eraldatud 36 miljonit eurot on tühine võrreldes sektori ees seisvate väljakutsetega ja ei saa mingil juhul pakkuda tõhusaid ja pikaajalisi lahendusi nende ees seisvatele probleemidele;
34. väljendab heameelt asjaolu üle, et muudetud otsetoetuste määruses (määrus (EL) nr 1307/2013) sätestatud kohustuslikud keskkonnasäästlikumaks muutmise meetmed peaksid eelkõige põllumajanduskultuuride mitmekesistamise ja ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade suhtes andma panuse mesilastele parema keskkonna loomisele; rõhutab siiski, et mesilased ja muud tolmeldajad peavad olema ELi toidutootmise süsteemi keskmes ja et on vaja teha rohkem selliste põllumajandussüsteemide loomisele, mis vastavad tolmeldajate vajadustele, tagades samal ajal toiduainete tootmise, mis aitab suurendada ELi kodanike heaolu; lisab, et ÜPP keskkonnasäästlikumaks muutmine on ebapiisav, kuna see ei muuda selle üldisi eesmärke;
35. kutsub komisjoni üles seadma ÜPP läbivaatamisel pärast 2020. aastat esikohale meetmed, mis tagavad keskkonnavalase terviklikkuse, mida on vaja mesilaste populatsiooni tervise optimaalse taseme tagamiseks;
36. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama mesilasi keskkonnakvaliteedi näitajana ning ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide elluviimise tulemuslikkuse hindamise vahendina, eriti jääkide ja tarudes kogutud õietolmuproovide botaanilise mitmekesisuse ning muude mesindusmaatriksite/-toodete analüüsi kaudu;
37. palub tungivalt, et komisjon teeks edusamme mesilasi ja teisi tolmeldajaid kui keskkonna ja elupaiga tervise näitajaid käsitlevate katseprojektide elluviimisel;
38. tunneb heameelt jooksvate ELi programmide, näiteks SmartBees (vastupanuvõimeliste mesilaste populatsioonide säästev majandamine) edu üle ja nõuab täiendavate kohustuste võtmist metsmesilaste ja kohalike tõugude mitmekesisuse kaitsmiseks, ja sellega samuti vältida nende tõugude tasakaalustamatut koondumist, mida praegu kõige rohkem peetakse: Carnica, Ligustica ja Buckfast;
39. kutsub komisjoni üles tagama, et erinevate ÜPP eelarveridade põllumajandustoetuste puhul võetakse arvesse mesilastesõbralikke tavasid, näiteks ökoloogilise

kasutuseesmärgiga maa-alasid või mesilaste poolt soovitud kesal kasvavate metsalilledel kasvatamine;

40. nõuab tasakaalustatud menetlust, et laiendada invasiivsete võõrtaimeliikide loetelu, mis võiks tuua kaasa mesilaste korjealade mitmekesisuse vähenemise ELis;
41. palub komisjonil luua ELi mesilaste tervise järelevalve- ja seireprogramm, mida koordineerivad liikmesriigid, et mõista mesilaste tervist mõjutavaid tegureid ja teostada nende üle pikaajalist seiret;
42. tunnistab, et kõikidel riikidel ei ole mesinike ja mesitarude registreerimise süsteemi, mis lihtsustaks sektoris, turul ja mesilaste tervisega seotud arengute jälgimist;
43. nõuab selliste tipptasemel teabesüsteemide laiendamist ja suuremat kasutamist, mis aitaksid lihtsustada mesilaskolooniate haiguste tuvastamise protsessi;
44. rõhutab eelkõige rolli, mida täidavad mesilaskolooniate immuunsuse ulatusliku vähenemise põhjuseid uurivaid teadusuuringud, sest see on murettekitav nähtus, ja ühised meetmed asjakohase ravi ja mesilaste parasiitide (eelkõige lesta *Varroa destructor*) vastu suunatud meetmete otsimisele; nõuab, et uuritaks mõju, mida avaldab mesilasemade importimine kolmandatest riikidest;
45. kutsub komisjoni üles suurendama järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (8. raamprogramm) alusel osutatavat toetust mesilaste tervisega seotud teadustööle ja keskendumale teadustöös tehnoloogilisele arendusele, haiguste ennetamisele ja tõrjele, eriti keskkonnategurite mõjule mesilaskolooniate immuunsüsteemile ja seostele haigustega, säästlike põllumajandustavade määramisele, kemikaalivabade alternatiivide (st ennetavad agronoomiatavad, nagu külvikord ning bioloogilise tõrje kasutamine) edendamisele ning üldiselt veelgi rohkem integreeritud taimekaitse meetodite kasutamisele ergutamisele;
46. on veendunud, et lubatud ravimeid mesilaste jaoks on liiga vähe; märgib, et on raske öelda, millistele molekulidele annab iga liikmesriik loa ning et vähe tooteid on arendamises;
47. märgib, et mesinike suhtes ei ole ühiseid ELi norme kehtestatud;
48. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama koostöös põllumajandus- ja mesindussektoritega välja heade tavade suunised, millega edendatakse meetmete vahelist koostööd ja ergutatakse parimate kättesaadavate tehnikate kasutamist;
49. kutsub komisjoni üles edendama ühises põllumajanduspoliitikas säästlikke põllumajandustavasid, ergutama kõiki põllumajandustootjaid rakendama lihtsaid agronoomiatavasid vastavalt direktiivile 2009/128/EÜ ning tugevdama ELi uuest bioloogilise mitmekesisuse strateegiast lähtuvalt mesindussektorile suunatud põllumajandus- ja keskkonnameetmeid; kutsub liikmesriike üles kehtestama maaelu arengu programmides mesindusele suunatud põllumajandus- ja keskkonnameetmeid ning ergutama põllumajandustootjaid rakendama põllumajandus- ja keskkonnameetmeid, et toetada põlluservadel mesilassõbralikke rohumaid ning rakendama kõrgetasemelist integreeritud tootmist, järgides põllumajanduses terviklikku

lähenemisviisi ning kasutades võimaluse korral madala ohutasemega bioloogilise kontrolli meetodeid;

50. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama koostöös põllumajandus- ja mesindussektoritega välja märgistamise süsteemi, millega edendatakse mesilaste jaoks vastutustundliku tootmissüsteemi loomist;
51. nõuab, et suurendataks avaliku ja erasektori rahastamist teadus- ja arendustegevuse jaoks, mis tegeleb täiustatud tavade arendamisega mahepõllumajanduse valdkonnas;
52. tunneb heameelt mesinduse kasvu suundumuse üle linnapiirkondades ning nõuab samal ajal piirkondlike mesinike ühenduste ja ametiasutuste tihedat, kohustuslikku integreerimist ning miinimumnõudeid, et lõpetada kuritahtlikud põllumajandustavad ja vältida tõvede ja haiguste levimist mesilaste populatsioonide hulgas;
53. nõuab noortele mesinikele suunatud riiklike ja rahvusvaheliste meetmete toetamist ja edendamist, pidades silmas mesinike kõrget keskmist iga ELis.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	19.10.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 38 –: 12 0: 9
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Mark Demesmaecker, Stefan Eck, Bas Eickhout, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Jo Leinen, Norbert Lins, Rupert Matthews, Joëlle Mélin, Miroslav Mikolášik, Gilles Pargneaux, Pavel Poc, Frédérique Ries, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Damiano Zoffoli
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Mireille D'Ornano, Herbert Dorfmann, Eleonora Evi, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Younous Omarjee, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Bart Staes, Keith Taylor, Claude Turmes, Tiemo Wölken, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Olle Ludvigsson

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

38	+
ALDE	Frédérique Ries
ECR	Mark Demesmaeker
EFDD	Mireille D'Ornano, Eleonora Evi
ENF	Sylvie Goddyn, Jean-François Jalkh, Joëlle Mélin
GUE/NGL	Lynn Boylan, Stefan Eck, Anja Hazekamp, Kateřina Konečná, Younous Omarjee
NI	Zoltán Balczó
PPE	Herbert Dorfmann, José Inácio Faria
S&D	Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Miriam Dalli, Karin Kadenbach, Jo Leinen, Olle Ludvigsson, Gilles Pargneaux, Pavel Poc, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Daciana Octavia Sârbu, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Tiemo Wölken, Damiano Zoffoli, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Benedek Jávor, Bart Staes, Keith Taylor, Claude Turmes

12	–
ALDE	Jan Huitema, Anneli Jäätteenmäki, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Nils Torvalds
PPE	Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Norbert Lins, Annie Schreijer-Pierik

9	0
ECR	Julie Girling, Urszula Krupa, Rupert Matthews
PPE	Pilar Ayuso, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Miroslav Mikolášik, Adina-Ioana Vălean

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	23.1.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 38 –: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Bronis Ropė, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Franc Bogovič, Stefan Eck, Jens Gieseke, Maria Heubuch, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Hannu Takkula, Tom Vandenkendelaere, Thomas Waitz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Stanisław Ożóg

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

38	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller, Hannu Takkula
ECR	Richard Ashworth, Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Stanisław Ożóg
EFDD	Marco Zullo
ENF	Philippe Loiseau, Laurențiu Rebega
GUE/NGL	Stefan Eck, Luke Ming Flanagan
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Jens Gieseke, Esther Herranz García, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Tom Vandenkendelaere
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Momchil Nekov, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Marc Tarabella
Verts/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropé

1	–
EFDD	John Stuart Agnew

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu